

Glas Naroda

List Slovenskih delavcev v Ameriki.

The first Slovenic Daily in
the United States.
Issued every day except
Sundays and Holidays.

TELEFON PISARNE: 1279 RECTOR.

Entered as Second-Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON PISARNE: 1279 RECTOR.

NO. 277. — ŠTEV. 277.

NEW YORK, MONDAY, DECEMBER 2, 1907. — V PONEDELJEK, 2. GRUDNA, 1907.

VOLUME XV. — LETNIK XV.

Pričetek z delom in odslovitev delavcev.

Ogromno izseljevanje. Parniki prepapolnjeni.

**V DRŽAVAH NOVE ANGLIJE SO
V 35 TOVARNAH, KTERE
SO RADI KRIZE ZAPR-
LI, PRIČELI Z DE-
L O M.**

Delavci, kateri so začasno radi pomanj-
kanja denarja zgubili delo,
imajo sedaj zasluzek.

DRUGE TOVARNE SO ZAPRILI.

Boston, Mass., 2. dec. V državah Nove Anglije pričeli so delavci danes v 35 tovarnah zoper delati. Kakor smo že poročali, so imenovane tovarne vseled imenovane krize zaprili v stare, kjer so namenjeni v stro-
ro domovino, da prežive pri svojih par mesecih, dokler ne mine sedanja gospodarska kriza.

Med tem, ko se je v imenovanih tovarnah danes pričelo z delom, so pa zoper druge naznanile, da so primorane delo omjeti, ali pa začasno prenehati z delom, tako da ostane položaj v splošnem počelu nespremenjen. V Doverju, N. H., so v tovarnah American Wool Mills delo omjetili in skrajšali delavni dan in to velja tudi o vseh tamšnjih tovarnah za izdelovanje čevljev. Tudi Boston & Maine železnica je znižala število svojih delavcev.

**V PRAIRIE-SOONERJU IZ ORE-
GONA V WASHINGTON.**

Oživljenje starih spominov iz starih
časov.

Washington, 30. nov. Razglasil in z odpeto suknjo ter do skrajnosti navdušen stal je včeraj predsednik Roosevelt na Executive Avenue, kjer je preiskaval vsako podrobnost na prairie-scho-nerju, v ktere sta bila vprežena dva vola in kjer je došpel iz Oregonia v Washington. Na vozu se je pripeljal iz daljnega zapada stari sledonajdnik Ezra Meeker iz Portlanda, Ore. V Washington je došpel, da naprosi predsednika in kongres, da bi storil pot za mule v Oregon spremeni v pravo cesto.

Dva Oregonški senatorja sta priredila vse v trebno za sestanek med predsednikom in stari oregonškim sledonajdnikom. Pred Belo hišo prihajajo običajno ljudje, kteri željajo predsednikom govoriti, običajno v kočijah, na konjih ali pa v avtomobilih, toda že mu go desetletji ni prišel k predsedniku v voz iz onih časov, ko so pri nas divljali še pravi in nepokvarjeni prerijski vetrovi. Ko je došpel imenovani voz z vpreženimi volimi pred predsednikovo stanovanje, se je tam nabralo vse polno radovednih ljudi in nato je bil stari zagorel sledonajdnik najbolj ponosen. Najprej je nakrmil svoje voli in še potem je odšel v predsednikovo hišo, da se Rooseveltu predstavi. Predsednik je obiskovalca sprejel skrajno iskreno in prijazno ter je pazno poslušal starško pripovedovanje. Ko je staršek povedal predsedniku vse, kar je vedel, mu je dejal: Pojdite malo pred hišo. Kakor je bil predsednik oblečen, razglasil, roke v žepih in z odpetim suknjičem, je sledil staršku in mnogima za njima. Na cesti je sledonajdnik predstavljal predsedniku svojega voznika, kjer se je trikral globoko prikilonil in bil očvidno v zadrugi. Meeker je potem predsedniku poročal, kako se je vozil, kako je imenjegovim volom itd., ter je pri tem Rooseveltu večkrat zaupljivo potolkel po ramu. Nato se je predsednik srčno poslovil od Meekerja, mu podal desmito, postal "deelighted" in zoper odšel k svojej pisalnej mizi.

Rojakom na znanje.

Ker potuje sedaj radi bližajočil se božičnih praznikov in deloma tudi radi krize v staro domovino toliko ljudi, takor se nikdar poprej, so vse v Evropo odhajajoči parniki vedno prepapolnjeni. To je doalo parobrodni družbam tudi povoda, da se cene nekoliko povišajo, vendar pa stalne cene še niso določene. Vseled tega nam tudi ni mogoče rojakom, kjer so se namenili potovati domov, nagnaniti natančnih cen prevožnih listkov. Da obvarujemo potnike eventualnih neprilik na potovanju, ozroma zamude, jih tem potom pozivamo, da nam o svojem potovanju v staro domovino saj širinjam dne pred prihodom v New York namaznijo in nam istodobno do pošiljanje tudi aro za parobrodni list, kajti le na ta način nam je mogoče jamčiti, da bodo pravotamno odpotovili in da bodo potovali tako, kakor žele.

Ko se je Meeker zoper odpeljal, ga je sledila član kongresa Needham, kateri je starška takoj ustavil in se zelo zanimal za njegov voz. Imenovan član kongresa, kjer zastopa California, je bil namreč na takem vozru sredji prenje, ko so se njeni starši izselili iz izoka v California, ko še ni bilo železnic.

**ROJAKI, NAROČAJTE SE NA
"GLAS NARODA", NAJVĒJOJI IN
NAJČUJENI DNEVNIKI!**

Originalni vojni listki se dobe pri:
FRANK SAKSER CO.
109 Greenwich St., New York, N. Y.

Denarna kriza in denarne šale.

**SAMO MINOLO SOBOTO JE IZ
NAŠEGA MESTA ODPOTO-
VALO 12,000 INO-
ZEMCEV.**

Razun mnogoštivilnih slovenskih potnikov, odpovrla je tvrdka Fr. Sakser Co. še 233 potnikov drugih narodov v domovino.

POZOR ROJAKI!

Izseljevanje v Evropo traja še vedno kakor dosedaj in dan za dnevom prihaja v New York na tisoč ljudi iz zapada, kjer so namenjeni v staro domovino, da prežive pri svojih par mesecih, dokler ne mine sedanja gospodarska kriza.

Samo minolo soboto je odpotovalo iz naše luke 12,000 ljudi v Evropo in navalj je bil tak, kakorščina že dolgo ni bilo. Samo slovenska tvrdka Frank Sakser Co. je imela 223 potnikov razun Slovencev, katerih imena objavimo v našem listu te dni. Z zadovoljnostjo moramo bilježiti dejstvo, da se potniki ravnajo natančno po našem naštu in da ne kupujejo vožnjih listkov na zapadu; tako nam je tudi mogeč za vse preskrbeti prostore na parnikih. Onim pa, kjer so se namestili potovati v staro domovino in ki so še na zapadu, svetujemo, da nam o tem takoj naznamijo in dospošljijo, da ne bodo imeli potem sitnosti in da jim ne bude treba po nepotrebnem trditati časa v New Yorku s čakanjem na kasnejše parnike, kajti to velja v našem mestu obilo denarja.

Francoski, angleški in tudi nemški parniki so sedaj vedno prepapolnjeni in prostori na nekaterih so že po tedenu pred odhodom iz naše luke razprodani.

RUDNIK V PLAMENU.

V zlatem rudniku Fremont v Califor-
niji je jednašt ruderjav
posvečenih smrti.

Drytown, Cal., 2. dec. V zlatem rudniku Fremont je v petek pričelo zoreti in med tem, ko so se ostali ruderjav rešili, je jednašt ruderjav v rudniku ostalo, ker jim je plamen in dim zapr izhod. Njihov položaj je obopen in rešilno močivo, kjer je bilo dosedaj na delu, da jih reši, je že opustilo vse nadre, da bi bilo še mogoče nesrečnike dobiti žive na površje. Med nesrečniki je bil Italijanov, dva Poljaka in štirje Američani.

Sprejem pri panamskem predsedniku Amadorju v Washingtonu.

Washington, 30. nov. Včeraj se je pri tu se mudečem panamskem predsedniku Amadorju vršil oficijski sprejem, in sicer v Bozej hiši. Amador je obiskal tudi predsednik Roosevelt s svojo ženo. Zvezcer se je vršil v Bozej hiši sijajen banket v počast gostu iz Paname.

Ker potuje sedaj radi bližajočil se božičnih praznikov in deloma tudi radi krize v staro domovino toliko ljudi, takor se nikdar poprej, so vse v Evropo odhajajoči parniki vedno prepapolnjeni. To je doalo parobrodni družbam tudi povoda, da se cene nekoliko povišajo, vendar pa stalne cene še niso določene. Vseled tega nam tudi ni mogoče rojakom, kjer so se namenili potovati domov, nagnaniti natančnih cen prevožnih listkov. Da obvarujemo potnike eventualnih neprilik na potovanju, ozroma zamude, jih tem potom pozivamo, da nam o svojem potovanju v staro domovino saj širinjam dne pred prihodom v New York namaznijo in nam istodobno do pošiljanje tudi aro za parobrodni list, kajti le na ta način nam je mogoče jamčiti, da bodo pravotamno odpotovili in da bodo potovali tako, kakor žele.

Rozstrelba je nastala vseled tega, ker je bil nek premogar tako nepriveden, da je odšel z odprt svetilkom v nek ostavljeni hodnik, v katerem je bil polno plina. Na lice mesta so potiheli od tuj zdravnik in rešilno močivo. Podrobnosti o katastrofa Že ni mogeč dobiti, ker je telefončna zvezo zelo pomanjkljiva.

Katastrofa v rovu.

60 premogarskih žrtev.

**V PREMOGOVEM ROVU NAOMI
OD UNITED COAL CO. PRI-**

**PETILA SE JE RAZ-
STRELJA PLINOV**

Katastrofa se je pripetila vseled ne-
previdnosti premogarjev.

Z R T V E.

Monongahela, Pa., 2. dec. V pre-
mogovem rovu Naomi, ki je last United Coal Co., pri Fayette City, se je v soboto zvezcer pripetila razstrelna plinov, kjer je 50 do 60 premogarjev zasula, tako, da ne morejo na prostu, ako so sploh še živi. Vsi ostali premogarji so namreč mnenja, da se je radi razstrele podrla mnogo skalovja, kjer je nesrečnike takoj zasulo, tako da na eventuelno rešitev ni misliti.

Razstrelna je nastala vseled tega, ker je bil nek premogar tako nepriveden, da je odšel z odprt svetilkom v nek ostavljeni hodnik, v katerem je bil polno plina. Na lice mesta so potiheli od tuj zdravnik in rešilno močivo. Podrobnosti o katastrofa Že ni mogeč dobiti, ker je telefončna zveza zelo pomanjkljiva.

Roparji v Clevelandu, O.

V Clevelandu, Ohio, so prišli trije maskirani roparji na kolodvor Erie železnice, kjer so odšli v nek wagon. Tu so se revolverji prisili potaik, da so mirovali, nakar so nekemu potniku vzeli iz žepa \$30. Nek zavirač, ki je videl roparje od zunaj, je hitro poklicjal policija, toda ko so ga loputli ugliedali, so hitro besili. Policijski je tekel za njimi do Superior Street, kjer jih je pa zavil in vida.

Vojni tajnik Taft — dospel v Moskvo.

**AMERIŠKEMU GOSTU V POČAST
PRIREDI GENERALNI GU-
BERNATOR SIJAJEN
BANKET.**

V sredo pride v Petrograd, kjer bode
gost ministra inostranih del

Izvoljškega.

PRETEP V DUMI.

Moskva, 1. dec. Po zanimivej vožnji po sibirske železnici, na kateri je trajalo potovanje od 19. novembra naprej, je ameriški vojni tajnik Taft dospel včeraj v Moskvo. Na kolodvoru so došlece pozdravili ameriški konzul Smith in diplomatični atašej ameriškega poslanstva v Petrogradu. Tačno je vojašto tvorilo impozantan spalil Tafta na navdušeno pozdravilo hura-klici.

Taft ostane tukaj do ponedeljka, kjer bo

pozdravil svetega vojna in dobrodošljih.

Paris, 30. nov. Ministarski svet je

sklenil, da se doda francoskemu gene-

ralu Bailloulu, kjer poveličuje čete v

Algieru, popolnoma prostota volja,

da stori konec vedno se pribavljajo

četom napadom iz Maroka in da se

Arabi temeljito kaznuje.

Lalla Marnia, Algier, 30. nov.

Semlaj se brzovljiva, da je prišlo za-

poto do resnega boja med francoskim

vojaštvom in Arabci, kjer so prek-

ščili marokansko mejo in prišli na

algiški ozemlje.

Arabi, kjer je bilo 2500, so po-

gnali v beg francoske prednje straže,

da toda potem so morali bežati, ker so

prišlo do pretepa med poslane.

Do vsestreljavnosti so se vse pozdravile

s kartetom.

Paris, 30. nov. Ministarski svet je

sklenil, da se doda francoskemu gene-

ralu Bailloulu, kjer poveličuje čete v

Algieru, popolnoma prostota volja,

da stori konec vedno se pribavljajo

četom napadom iz Maroka in da se

Arabi temeljito kaznuje.

Paris, 30. nov. Ministarski svet je

sklenil, da se doda francoskemu gene-

ralu Bailloulu, kjer poveličuje čete v

Algieru, popolnoma prostota volja,

da stori konec vedno se pribavljajo

četom napadom iz Maroka in da se

Arabi temeljito kaznuje.

Paris, 30. nov. Ministarski svet je

sklenil, da se doda francoskemu gene-

ralu Bailloulu, kjer poveličuje čete v

Algieru, popolnoma prostota volja,

da stori konec vedno se pribavljajo

četom napadom iz Maroka in da se

"GLAS NÁRODA"

(Slovene Daily.)

Owned and published by the
SLOVENIC PUBLISHING COMPANY
(a corporation).

FRANK SAKSER, president.
VICTOR VALJAVEC, Secretary.
LOUIS BENEDIK, Treasurer.

Place of business of the corporation and
addresses of above officers: 109 Greenwich
street, Borough of Manhattan, New York
City, N. Y.

Za leta velja list za Ameriko \$3.00
" " pol leta 1.50
" " leta za mesto New York 4.00
" " pol leta za mesto New York 2.00
" " Evropa za vse leto 4.50
" " " " pol leta 2.50
" " " " četr leta 1.75
V Evropi pošiljamo skupno tri številke.

"GLAS NÁRODA" izhaja vsak dan iz
vzemni nedelji in praznikov.

"GLAS NÁRODA"
(Voice of the People)
Issued every day, except Sundays and
Holidays.
Subscription yearly \$3.00.

'Advertisement' on agreement.

Dopisi brez podpisa in osobnosti se ne
natisnejo.
Denar naj se blagovoli pošiljati po
Money Order.

Pri spremembah kraja naravnih
prisvoj, da se nam tudi prejšnje bivališe
naznamen, da hitreje najdemo naslov.

"Glas Naroda"

109 Greenwich Street, New York City.

Teleton 1279 Rector.

Cenejše meso.

Poročilo, da so mesarji na zapadu
značili cene mesu od deset do tri-
deset odstotkov, so brezvomno vse
gospodinje z veseljem pozdravile in
sedaj nestrpno pričakujejo, da se te
znižanje uvede tudi na prodajalnice
mesa — kajti dosedaj o znižanju
cene mesa pri nas še ni bilo nicaesar
opaziti, dasiravno tvori meso glavno
hrano vsega našega ljudstva.

Meso je še vedno ravno tako draga
in kosti so še ravno tako velike, ka-
kor so bile dosedaj in tradicijenlji
puran na zahvalen dan je bil tudi
letos ravno tako luksus, kakor druga-
ga leta, vendar cesar si ga je zamogla
privzeti le manjšina našega probi-
valstva. Vsi očejte, oziroma vse go-
spodinje letos nikakor niso bile v stan-
nu izdati za purana po dva dolarija
in tudi te vrste purani so bili, v ko-
likor pride njihovo truplo v poštev,
povsem drugačni, kakor oni, ki so
imele rodbine premožnejših slojev na
zahvalnih mizah. Boljši purani so
bili za takozvane srednje sloje nepri-
stopni in so bili podobni bolj štork-
ljam, nego puranom.

Radi slabih časov, kateri so nasto-
pili pred par tedni, se dosedaj razn
delavskih plači ni nicaesar pocenilo.
Mnogo ljudi je zgubilo svoje delo in
zasižek in mnogim delavejem, zlasti
pa onim stavbene stroke, so plače
vznižali za deset odstotkov. Po tem
vrzoru se bodo sedaj ravnali seveda
tudi drugi podjetniki, dasiravno je
kriza že končana. To se bode gotovo
preje zgodilo, nego bode postalno me-
so ceneje, in sicer klub vsem zago-
tovilom, da pustane vse ceneje.

Pričrani smo namreč, da trutni
se niso nasičeni in da bodo še v na-
dalje skupšči dobiti iz prebivalstva
klikor mogoče mnogo dolarjev za
svoje lastne žepce.

Ruski kmet.

Črtica iz ruskega življenja.

Dva tedna sem živ na letovišču v
veliki stepni vasi v stavropoljski

Danes stopi lahko pred generala
gubernej, in skušam zadobiti jasno
sliko o političnem mišljenju in čute-
nu našega kmeta.

Stanujem v pravi kmetiški hiši in
treba mi je prestopiti samo prag svo-
je sobe, ako hočem imeti pred seboj
pristno sliko kmetiškega vsakdanjega
življenja. Sicer pa slišim tudi iz
svoje sobe ven dolgovezna razlaganja
starega, sedemdesetletnega Tibonija,
ki pozimi in poleti, ležec na peči, ka-
kar poglavar šestnajstglave družine
igra ulogo olimpskega Zeusa in čigar
imenje je vedno odločuječe.

Ze dva dni vlada v družini živahan
prepir, ali naj bi kupili četrtega ko-
nja ali ne. Družina se je zbrala k ve-
jerji in zopet se suže pogovor okolo
konja; že grozi prepir, tedaj zadon-
či peči dol glas starega: "kupiti!"
in družina se mirno vseude v večerji.

Stari velja za vremenskega proro-
ka in predvideva iz znanjem v na-
ravi tudi razne dogodke, ki imajo
prijetje.

Če hočeš vedeti, ali bo mir v de-
želi, tedaj pazi na nebo. Če stope
po svetu Juriju na večernem nebu
beli oblački in žabe pri reki nepre-
nemoma reglajo, tedaj ne bo kmet-
skih nemirov. Če pa na Petru in
Paulu dan piše veter od iztoka in se
vzdiga v oblakih, potem se ne
obeta nič dobrega in oblastnija naj
deži če odpirte."

Sicer pa ve mož o sedanjem politič-
nem položaju toliko kakor dete.

Zato pa je njegov najmlajši sin
Andrej v političnih razmerah seda-
nosti popolnoma zveden. Udeležil se
je več shodov, je moral pri tej priliki
nekoč tri tedne "sedeti", in sled-
njem je "nezadovoljen". Ima-
toj brez dvoma pravico biti prištevan-
emu k prosvetiljenju državljanom,
posebno, ker mu bescde, kakor "re-
publiko", "federacijo", "avtonomijo",
"gladko teko", dasi je dvomljivo,
če razume, kaj pomenijo. Danes zjutraj
na primer sem ga slišal klecati na
dvorišču: "Semka! Teći v zelenj!"

Tedaj je prignal razvodnik maj-
hnega moža, ki so mu hlače silnega
zgoraj pod pazduho, spodaj pa jim ni
bilo videti na koncu ne kraja, tako so
bila nagubane. Možte se je kroho-
tal, Apis je divjal.

"Tiso! Jaz vam že pokajem, le
smejate se! Hrust! Če bi bili vi
tako dolgi, kakor ste neumni, bi sede-
lahko prizigali viržinko na solencu!
In ti, prilikavec, ti si pavian, šim-
panz, gorila! Ali veš, kakšen je
gorila? Če ne veš, pa se poglej v
ogledalo! Pa zdaj ne! Zdaj me-
njajte hlače, zverini zavrženi! Kaj
se režiš, Hrust! Ne veš, kdo sem
jaz?"

Hrust je molčal.

"Zakaj niste odgovorili gospodu
naredniku, da so vila živina?" je de-
jal Jamnik Hrustu, ko je odšel Apis
v pisarnico. "Naš gospod feldvebil
so vila živina! Saj teste, daščo se
sami imenovali tako. Vidite, takole
dal končno."

"Koliko zemlje pa imate?"
"Sedem desatin na vsako glavo."

Andrej molči, premisljuje dolgo in
izjavlja slednje:

"Ministri imajo velikanske plače;
zato je kmet reven."

"In s čim ste še nezadovoljni?"
Andrej je zopet molčal. "Tu je še
zemlja — premalo zemlje!" je pove-
dal končno.

"Koliko zemlje pa imate?"

"Sedem desatin na vsako glavo."

"To vendar ni malo. Ako pride
do razdelitve zemlje, tedaj naselijo
pri vas najbrže tuje kmete."

Obnavlava proti 10,000 otožencem.

V biskajskem mestu Bilbao na
Španskem bode v kratkem razprava,
kakoršne še ni bilo na svetu. Neka
mlada modistka, Jesusa Pujana po
imenu, je ubila zaročenca, ki jo je
oskrnil v zapustil. Vsled raznih
olajševalnih okolnosti je bila oboje-
na le na tri leta ječe. Zveza modistik
je pa imela pred kratkim shod, na
kterem je soglasno sklenila in odpo-
slala izjavo simpatij Jesusi. To iz-
javo je podpisalo 10,000 žensk. Dr-
žavno pravdinstvo je videlo v tej iz-
javi kazniv prestopek in je obto-
žilo vseh 10,000 podpisanih ter se-
stavljala izjave nekega Manuela
Aranaza. Vseh prič je približno tudi
okoli 10,000.

Novo angleško poveljstvo v Sredozem-
nem morju.

Angleška vlada je osnovala novo
angleško poveljstvo v Sredozemnem
morju, ki se razteza od Gibraltarja
do Kartuma. Vrhovnim poveljnikom
vseh kopnenih in pomorskih vojnih
sil v tem področju je imenovan
vojvoda Arthur Connaught, brat kra-
lja Edwarda.

Višja živila.

Spisal Rado Murnik.

Narednik Apis je letal že tretji dan
ves razburjen okoli, zakaj bližaj se je
nevareni pomladanski ogled.

Po vsej vojašnici pod Križevecem
so eddini, umivali, pometaли in Šivali
na vse pretege, zlasti pri Apisu.
Ves dan s' fantje včeraj
pomerjali paradno oblike. Računski
podčastnik je ni dal nič kaj rad iz
rok, saj nova uniforma ni za to, da
bi jo nosili vojaki, ampak da leži
lepo spravljena v podstrenšem ska-
dišču.

Apisu je bilo pravzaprav ime Kokoschneegg. Mož je bil navdušen nem-
škutar. Strastno je sovražil materin
jezik in ga lomil res barbarsko. Ne-
koč je razlagal možtvu glorio svojega
nedosegnega dostojanstva in hotel po-
vedati, da je on, gospod narednik Kokoschneegg, višje bitje, pa se mu je
zaletelo; bleknil je, da je višja živila.
Poreden enšletni prostovoljec ga je
objo skrivjal imenovale Apisa po
svetu biku, katerga so častili, tri-
je so bili opasani previseko.

Napoičil je dan, ko pride generala
ogledavat polk. Nekateri vojaki so
vstali že ob treh in snažili pa krt-
čili in krtičili po snažili, da se je
vse kadilo. Ko je zatobil trobar
budnico in molitev, je bila Apis-
stotinja že vsa pokone.

V zadnjem kotonu prvega voda je se-
del enoletni prostovoljec-medicinie
legi moramo pristiati tudi slabe
prometne zveze z Norfolkom, kateri sploh
ni v kakzej zvezi z ostalim svetom.
Vendar se pa ljudje brez izjemne ved-
no motijo in radi tega moramo pri-
rediteljem razstave pristopiti in ob-
čudovati njihovo srčnost, da so se
sploh upali kaj tačega prideti in Vir-
giniji, na močvirnih tleh pri Norfolku
in načivirnih tleh pri Jamestownu.

Prvega razstave v Jamestownu
pa nam naj služi v nadalje kot deber
nauk, kajti pri nas se že od nekdaj
priprejajo razstave prepogosta. —
Tam, kjer so se preje zadovoljili
s kratjevimi in državimi razstavami,
hočejo sedaj imeti kar svetovno raz-
stavo ali pa saj kaj sličnega. In
vsakokrat je morala zvezina vlada
polkriči vsled takih razstav ustale
defilete. Blamaže, kateri nam je do-
delil razstava v Jamestownu, bi ne
bilo treba dovesti, ali bi kongres
odklonil podporo prideteljem jame-
townske "fair". Zvezina vlada naj
v nadalje dovoli podporo le takim
razstavam, ktere so v resnici svetovne
ali vsaj svetovnega pomena, kajti s
takimi, kakoršnja je bila v James-
townu, se naša vlada le blamaže.

Izjavitovljiv razstava v Jamestownu
pa nam naj služi v nadalje kot deber
nauk, kajti pri nas se že od nekdaj
priprejajo razstave prepogosta. —
Tam, kjer so se preje zadovoljili
s kratjevimi in državimi razstavami,
hočejo sedaj imeti kar svetovno raz-
stavo ali pa saj kaj sličnega. In
vsakokrat je morala zvezina vlada
polkriči vsled takih razstav ustale
defilete. Blamaže, kateri nam je do-
delil razstava v Jamestownu, bi ne
bilo treba dovesti, ali bi kongres
odklonil podporo prideteljem jame-
townske "fair". Zvezina vlada naj
v nadalje dovoli podporo le takim
razstavam, ktere so v resnici svetovne
ali vsaj svetovnega pomena, kajti s
takimi, kakoršnja je bila v James-
townu, se naša vlada le blamaže.

Obnavlava proti 10,000 otožencem.

V biskajskem mestu Bilbao na
Španskem bode v kratkem razprava,
kakoršne še ni bilo na svetu. Neka
mlada modistka, Jesusa Pujana po
imenu, je ubila zaročenca, ki jo je
oskrnil v zapustil. Vsled raznih
olajševalnih okolnosti je bila oboje-
na le na tri leta ječe. Zveza modistik
je pa imela pred kratkim shod, na
kterem je soglasno sklenila in odpo-
slala izjavo simpatij Jesusi. To iz-
javo je podpisalo 10,000 žensk. Dr-
žavno pravdinstvo je videlo v tej iz-
javi kazniv prestopek in je obto-
žilo vseh 10,000 podpisanih ter se-
stavljala izjave nekega Manuela
Aranaza. Vseh prič je približno tudi
okoli 10,000.

Novo angleško poveljstvo v Sredozem-
nem morju.

Angleška vlada je osnovala novo
angleško poveljstvo v Sredozemnem
morju, ki se razteza od Gibraltarja
do Kartuma. Vrhovnim poveljnikom
vseh kopnenih in pomorskih vojnih
sil v tem področju je imenovan
vojvoda Arthur Connaught, brat kra-
lja Edwarda.

Obnavlava proti 10,000 otožencem.

V biskajskem mestu Bilbao na
Španskem bode v kratkem razprava,
kakoršne še ni bilo na svetu. Neka
mlada modistka, Jesusa Pujana po
imenu, je ubila zaročenca, ki jo je
oskrnil v zapustil. Vsled raznih
olajševalnih okolnosti je bila oboje-
na le na tri leta ječe. Zveza modistik
je pa imela pred kratkim shod, na
kterem je soglasno sklenila in odpo-
slala izjavo simpatij Jesusi. To iz-
javo je podpisalo 10,000 žensk. Dr-
žavno pravdinstvo je videlo v tej iz-
javi kazniv prestopek in je obto-
žilo vseh 10,000 podpisanih ter se-
stavljala izjave nekega Manuela
Aranaza. Vseh prič je približno tudi
okoli 10,000.

Novo angleško poveljstvo v Sredozem-
nem morju.

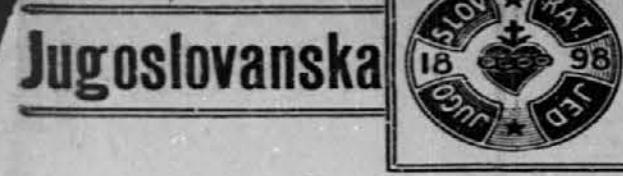
Angleška vlada je osnovala novo
angleško poveljstvo v Sredozemnem
morju, ki se razteza od Gibraltarja
do Kartuma. Vrhovnim poveljnikom
vseh kopnenih in pomorskih vojnih
sil v tem področju je imenovan
vojvoda Arthur Connaught, brat kra-
lja Edwarda.

Obnavlava proti 10,000 otožencem.

V biskajskem mestu Bilbao na
Španskem bode v kratkem razprava,
kakoršne še ni bilo na svetu. Neka
mlada modistka, Jesusa Pujana po
imenu, je ubila zaročenca, ki jo je
oskrnil v zapustil. Vsled raznih
olajševalnih okolnosti je bila oboje-
na le na tri leta ječe. Zveza modistik
je pa imela pred kratkim shod, na
kterem je soglasno sklenila in odpo-
slala izjavo simpatij Jesusi. To iz-
javo je podpisalo 10,000 žensk. Dr-
žavno pravdinstvo je videlo v tej iz-
javi kazniv prestopek in je obto-
žilo vseh 10,000 podpisanih ter se-
stavljala izjave nekega Manuela
Aranaza. Vseh prič je približno tudi
okoli 10,000.

Novo angleško poveljstvo v Sredozem-
nem morju.

Angleška vlada je osnovala

Jugoslovanska Katol. Jednota.

Inkorporirana dne 24. januarja 1901 v državi Minnesota.

Sedež v ELY, MINNESOTA.

URADNIKI:

Predsednik: Fran Medoš, 9478 Ewing Avenue, So. Chicago, Ill.
Podpredsednik: Jakob Zubukovec, 4824 Blackberry Street, Pittsburgh, Pa.
Glavni tajnik: Jurij L. Brožič, Box 424, Ely, Minn.
Pomožni tajnik: Maks Kriščik, L. Box 383, Rock Springs, Wyo.
Blagajnik: Ivan Govče, Box 105, Ely, Minn.

NADZORNIKI:
Ivan Germ, predsednik nadzornega odbora, Box 57, Braddock, Pa.
Alojzij Virant, II. nadzornik, Cor. 10th Avenue & Globe Street, S. Lorain, Ohio.
Ivan Primožič, III. nadzornik, Box 641, Eveleth, Minn.

POROTNI ODBOR:
Mihail Klobučar, predsednik porotnega odbora, 115, 7th Street, Calumet, Mich.
Ivan Keršnik, II. porotnik, Box 138, Burdine, Pa.
Janez N. Gosar, III. porotnik, 711 High Street, W. Hoboken, N. J.
Vrhovni zdravnik: Dr. Martin J. Ivec, 711 North Chicago Street, Waukegan, Ill.

Krajevna društva naj blagovolijo pošiljati vse dopise, premembre ugovor in druge listine na glavnega tajnika: George L. Brožič, Box 424, Ely, Minn., po svojem tajniku in nobenem drugem.

Denarne pokljivje naj pošiljajo krajevna društva na blagajnika: John Gouze, Box 105, Ely, Minn., po svojem zastopniku in nobenem drugem. Zastopniki krajevnih društv naj pošljajo duplikat vsake posiljave tudi na glavnega tajnika Jednote.

Vse pritožbe od strani krajevnih društv Jednote ali posameznikov naj se pošljajo na predsednika porotnega odbora: Michael Klobučar, 115 7th St., Calumet, Mich. Prideljani morajo biti natanko podatki vseh pritožb.

Društveno glassilo je "GLAS NARODA".

SUSPENDIRANI

Iz društva Marija Zvezda v Black Diamondu, Wash., 4. nov.: Jakob Romšak cert. 3626. Jurij Romšak cert. 3622. Obra v I. razredu. Društvo šteje 90 udov.

Iz društva sv. Barbare št. 4 v Federalu, Pa., 4. nov.: Neža Kalan cert. 666. Društvo šteje 22 članje.

Iz društva sv. Barbare št. 39 v Roslyn, Wash., 4. nov.: Jak. Knauš cert. 6313 II. razred. Društvo šteje 136 udov.

Iz društva Marija Pomagaj št. 6 v South Lorainu, Ohio, 14. nov.: Alojzij Peterlin cert. 6169 I. razred. Društvo šteje 50 udov.

Iz društva sv. Janeza Krstnika št. 7 v Collinwoodu, Ohio, 15. nov.: Ivan Fale cert. 6454 II. razred. Društvo šteje 34 udov.

JURIJ L. BROŽIČ, glavni tajnik.

Drobnosti.

KRANJSKE NOVICE

V Ameriko. Dne 11. novembra se je odpeljalo z južnega kolodvora v Ljubljani v Ameriko 150 Hrvatov, 37 Macedonov, 60 Bulgarov in 12 Slovencev.

Nesreča. Dne 11. novembra dopoldne je padel s cerkev na Rakovnik z 20 m visokega odra delavec Volbenk Pejsada iz Josipove na Moravskem ter pri padcu zadrabil težke nočtrane poškodbe. Prepeljali so ga v delcelno bolnišnico.

Iz Borovnice se poroča: V nedeljo, 10. novembra krog 9. zvečer je jelo goreti v skedenju posestnika Ivana Petelina p. d. Jernača. Skedenj in bližnji kozelek sta bila takoj v plamenu in sta pogorela z obilo zaloge hrane in le spremnosti gasilev, ki so takoj prihitali na pomoč, se je zahvaliti, da se ni razširil ogenj na skoraj poleg požara s slamo krita poslopja. Sodi se, da je zanetil iz maščevalnostni neki Pielejmanov Jokelj, katerega je orodništvo takoj prijelo in izročilo roki pravice. Poskodovanec je bil zaravnovan le za malo sveto.

Premog se zopet podraži. Trboveljska premogokopna družba je zopet zvišala cene premogu. Ker so tudi cene prevažanja po železnicu višje, bodo kmalu samo bogatini mogli kupiti s premogom!

Mati zastupila otroka. Marjan Rzman iz Kriz, "Kebrova", tovarniška delavka v Tržiču, imela je svojega nezakonskega šestletnega sina Franca v Vižmarjih št. 24 v reji. V soboto 9. novembra prišla je dečku obiskat, dajala mu je "točko" v ustia in nato odšla. Dečku je jelo slabko prihajati ter je 11. novembra ob pol 1. uri ponovo umrl. Sodi se, da ga je mati zastupila.

Roparski umor pri Vrhniku. Poročali smo že, da je bil 9. novembra med 3. in 4. uro popoldne umoren in oropan nad Vrdom pri Vrhniku zelo prijavljeni 38letni polir Matija Cedorin, ki je bil uslužben pri podjetniku Landesbergu z Dunaja. Nesreča, ki zapušča popolnoma obupano ženo in enega nepreskrbljenega sina, je imel nalogo, da izplača delavecem, ki pripravljajo prostor za novo železničko postajo nad Vrdom — tedensko mezzo. Pri sebi je imel svojega in podjetnikovega denarja okoli 5000 K. Kmalu nad Vrdom, ko ukrene po neki streci držeči skozi gozd, zavdal mu je neki lopov z nožem več smrtonosnih ran, med temi tudi eno zadaj na vrat. — Mrtvo truplo je zavleklo

Kazenske obravnave pred deželnim sodiščem v Ljubljani. Zvit postopač. Delavec France Kolar iz Idrije je delomrjen človek. Ker se pa ne more brez dela živeti, izumil si je drugo. Kot nekdanjem delavec na Savi so mu bili tamošnje raznemu dobro znane, zato mu je bilo lahko krmarja Andreja Čufarja pri jedi in pijači opehariti za 36 K. 64 vin, gostilničarko Meto Klinar pa na zapiske za 48 vin. Izmisli si je pa se drugo. Preskrbel si je listek, s katerim je na ime Mihe Rogovca iskal posojil. Le krmar Lovrenc Krive na Hruščici se mu je vse del na limanicu za 30 K, v petih drugih služnjih, z zahtevkom 270 K se mu pa nakana ni posrečila. Ker je bil France Kolar zaradi goljuhje že opetovanjo kaznovan, je bil obsojen na 15 mesecov težko ječe, po prestani kazni se bo oddal v prisilno delavino.

Slab izgovor. Marija Florjančič je služila v Kranju v Spilhavni kavarni. Kmalu potem, ko je Florjančič zapustila službo, je pogresašla gospodinju 25 metrov kotenine, pa tudi natakarici Julijani Maček je izginila 3 K vredna bluza. Nastal je opravljeni sum, da je odšla služnjinja tativno izvršila. Res je Marija Florjančič poslala nazaj bluze in 11 obrisalk, za ktere gospodin je že vedel ni, da so ji bile vzete. Obdolženka taji, da bi bila ona kotenino vzel. Glede drugih reči pa trdi, da jih je pri odhodu v nagliški pomota seboj vzela. Obsojena je bila na tri meseca.

Tovariša ni pustil aretovati. Občinski stražnik Nace Koritnik na Jesenicah je hotel zaradi nočnega razgrajanja na cesti med Savo in Jesenicami aretovati tovarniškega

Avstr. Slovensko

Ustanovljeno

Bol. Pod. Društvo

16. januvarja 1892.

Sedež: Frontenac, Kans.

GLAVNI ODBOR:

John Bedene, predsednik, P. O. Box 154, Frontenac, Kansas.
Karol Starina, podpredsednik, Mulberry, Kansas.
Leo Hromek, tajnik, P. O. Box 263, Frontenac, Kansas.
Blaž Murij, blagajnik, P. O. Box 294, Frontenac, Kansas.

UPRAVNI ODBOR:

Frank Markovič, Frontenac, Kansas.
Leo Krusić, Box 154, Frontenac, Kansas.
Frank Premk, Cherokee, Kansas.
Frank Buchman, Radley, Kansas.
Anton Lesjak, Chicopee, Kansas.

delavca France Pipana. Temu so se uprli navzoči fantje, zlasti se je za Pipana zavzel Ivan Eržen, tovarniški delavec v Grobljah, tako da je moral izpuštit, zato je stražnik Erženu napovedal aretacijo. Hotel ga je ukeniti, a temu se je aretovane brali. Sla sta k vratarju tovarne na Savi, da bi ga tu ukenili. Ker se je Eržen temu branil, potisnil ga je stražnik na zofo, ga trdo prikelj, da je Erženu sapo zapro, vsled česar je bil Eržen primoran z rokami in nogami okoli sebe mshati, da se ga bi bil otrezel. Šel je potem sam mirno s stražnikom, in ker je bil dognačno po pričah, da je bil Eržen res v opasnem položaju, ko ga je stražnik davil, je bil obojen le na tri dni zapora.

PRIMOREŠKE NOVICE

Poskušen samomor. Zaradi prepričevanja v ljubico je bil v Trstu 22letni mornar Silvij Juras karbovlo kisično, a so še pravačasno poklicali zdravnika.

ČTAJERSKE NOVICE

Ponarejene krone spravljajo v Ptuju neznanljiv ludje v promet. Krone imajo letnico 1895.

Ptujski župan Ornig hoče ustaviti v Ptiju gospodinjsko šolo, katera namen je germanizacija.

Za opelklnami je umrla v Rajnkovicih pri Slatini šestletna Marija Mikš, kateri se je vigtala oblike.

Umrl je v Podgorju pri Letušu pri Braslovčah abiturient Rado Žibert. Bil je izredno prikuljivega značaja.

KOROŠKE NOVICE

Po nesreči je obstrelj v Celovcu v neki kavarni pikolo gosta Kuslerja. Kroglej je šla temu v trebuh. Težko, da bi okreval.

Konec pijanca. V Velikih Žabljah na Gorškem je 45letni Vineenc Bajt pripijanec tako nesrečno padel, da se je ubil.

Zadužil se je pri Podkloštru v postelji 66letni gostja France Tarmanc. Kakor je preiskava dognala, je med kadencijem na postelji zaspal in se je na ta način potem postelja ugnala vsled gorenje pape. Telo je bilo deloma tudi ožgano. — Dne 6. novembra pa našli na gozdu pri Beljaku telo nekega starega možkega, kjer je že, kar so znaki kazali, čez dva meseca na prostem ležalo. Telo so šele sedaj po mrtvu našli v stanovanju v Smartnu pri Beljaku 80letno Terezijo Gunče. Živila je popolnoma samotarsko, ter razum sorodnikov ni nikogar pustila v sobo. Umrla je na otprenju sreca. — Dne 2. novembra so našli na gozdu pri Beljaku telo nekega starega možkega, kjer je že, kar so znaki kazali, čez dva meseca na prostem ležalo. Telo so šele sedaj po mrtvu našli v stanovanju v Smartnu pri Beljaku 80letno Terezijo Gunče. Živila je popolnoma samotarsko, ter razum sorodnikov ni nikogar pustila v sobo. Umrla je na otprenju sreca. — Dne 2. novembra so našli na gozdu pri Beljaku telo nekega starega možkega, kjer je že, kar so znaki kazali, čez dva meseca na prostem ležalo. Telo so šele sedaj po mrtvu našli v stanovanju v Smartnu pri Beljaku 80letno Terezijo Gunče. Živila je popolnoma samotarsko, ter razum sorodnikov ni nikogar pustila v sobo. Umrla je na otprenju sreca. — Dne 2. novembra so našli na gozdu pri Beljaku telo nekega starega možkega, kjer je že, kar so znaki kazali, čez dva meseca na prostem ležalo. Telo so šele sedaj po mrtvu našli v stanovanju v Smartnu pri Beljaku 80letno Terezijo Gunče. Živila je popolnoma samotarsko, ter razum sorodnikov ni nikogar pustila v sobo. Umrla je na otprenju sreca. — Dne 2. novembra so našli na gozdu pri Beljaku telo nekega starega možkega, kjer je že, kar so znaki kazali, čez dva meseca na prostem ležalo. Telo so šele sedaj po mrtvu našli v stanovanju v Smartnu pri Beljaku 80letno Terezijo Gunče. Živila je popolnoma samotarsko, ter razum sorodnikov ni nikogar pustila v sobo. Umrla je na otprenju sreca. — Dne 2. novembra so našli na gozdu pri Beljaku telo nekega starega možkega, kjer je že, kar so znaki kazali, čez dva meseca na prostem ležalo. Telo so šele sedaj po mrtvu našli v stanovanju v Smartnu pri Beljaku 80letno Terezijo Gunče. Živila je popolnoma samotarsko, ter razum sorodnikov ni nikogar pustila v sobo. Umrla je na otprenju sreca. — Dne 2. novembra so našli na gozdu pri Beljaku telo nekega starega možkega, kjer je že, kar so znaki kazali, čez dva meseca na prostem ležalo. Telo so šele sedaj po mrtvu našli v stanovanju v Smartnu pri Beljaku 80letno Terezijo Gunče. Živila je popolnoma samotarsko, ter razum sorodnikov ni nikogar pustila v sobo. Umrla je na otprenju sreca. — Dne 2. novembra so našli na gozdu pri Beljaku telo nekega starega možkega, kjer je že, kar so znaki kazali, čez dva meseca na prostem ležalo. Telo so šele sedaj po mrtvu našli v stanovanju v Smartnu pri Beljaku 80letno Terezijo Gunče. Živila je popolnoma samotarsko, ter razum sorodnikov ni nikogar pustila v sobo. Umrla je na otprenju sreca. — Dne 2. novembra so našli na gozdu pri Beljaku telo nekega starega možkega, kjer je že, kar so znaki kazali, čez dva meseca na prostem ležalo. Telo so šele sedaj po mrtvu našli v stanovanju v Smartnu pri Beljaku 80letno Terezijo Gunče. Živila je popolnoma samotarsko, ter razum sorodnikov ni nikogar pustila v sobo. Umrla je na otprenju sreca. — Dne 2. novembra so našli na gozdu pri Beljaku telo nekega starega možkega, kjer je že, kar so znaki kazali, čez dva meseca na prostem ležalo. Telo so šele sedaj po mrtvu našli v stanovanju v Smartnu pri Beljaku 80letno Terezijo Gunče. Živila je popolnoma samotarsko, ter razum sorodnikov ni nikogar pustila v sobo. Umrla je na otprenju sreca. — Dne 2. novembra so našli na gozdu pri Beljaku telo nekega starega možkega, kjer je že, kar so znaki kazali, čez dva meseca na prostem ležalo. Telo so šele sedaj po mrtvu našli v stanovanju v Smartnu pri Beljaku 80letno Terezijo Gunče. Živila je popolnoma samotarsko, ter razum sorodnikov ni nikogar pustila v sobo. Umrla je na otprenju sreca. — Dne 2. novembra so našli na gozdu pri Beljaku telo nekega starega možkega, kjer je že, kar so znaki kazali, čez dva meseca na prostem ležalo. Telo so šele sedaj po mrtvu našli v stanovanju v Smartnu pri Beljaku 80letno Terezijo Gunče. Živila je popolnoma samotarsko, ter razum sorodnikov ni nikogar pustila v sobo. Umrla je na otprenju sreca. — Dne 2. novembra so našli na gozdu pri Beljaku telo nekega starega možkega, kjer je že, kar so znaki kazali, čez dva meseca na prostem ležalo. Telo so šele sedaj po mrtvu našli v stanovanju v Smartnu pri Beljaku 80letno Terezijo Gunče. Živila je popolnoma samotarsko, ter razum sorodnikov ni nikogar pustila v sobo. Umrla je na otprenju sreca. — Dne 2. novembra so našli na gozdu pri Beljaku telo nekega starega možkega, kjer je že, kar so znaki kazali, čez dva meseca na prostem ležalo. Telo so šele sedaj po mrtvu našli v stanovanju v Smartnu pri Beljaku 80letno Terezijo Gunče. Živila je popolnoma samotarsko, ter razum sorodnikov ni nikogar pustila v sobo. Umrla je na otprenju sreca. — Dne 2. novembra so našli na gozdu pri Beljaku telo nekega starega možkega, kjer je že, kar so znaki kazali, čez dva meseca na prostem ležalo. Telo so šele sedaj po mrtvu našli v stanovanju v Smartnu pri Beljaku 80letno Terezijo Gunče. Živila je popolnoma samotarsko, ter razum sorodnikov ni nikogar pustila v sobo. Umrla je na otprenju sreca. — Dne 2. novembra so našli na gozdu pri Beljaku telo nekega starega možkega, kjer je že, kar so znaki kazali, čez dva meseca na prostem ležalo. Telo so šele sedaj po mrtvu našli v stanovanju v Smartnu pri Beljaku 80letno Terezijo Gunče. Živila je popolnoma samotarsko, ter razum sorodnikov ni nikogar pustila v sobo. Umrla je na otprenju sreca. — Dne 2. novembra so našli na gozdu pri Beljaku telo nekega starega možkega, kjer je že, kar so znaki kazali, čez dva meseca na prostem ležalo. Telo so šele sedaj po mrtvu našli v stanovanju v Smartnu pri Beljaku 80letno Terezijo Gunče. Živila je popolnoma samotarsko, ter razum sorodnikov ni nikogar pustila v sobo. Umrla je na otprenju sreca. — Dne 2. novembra so našli na gozdu pri Beljaku telo nekega starega možkega, kjer je že, kar so znaki kazali, čez dva meseca na prostem ležalo. Telo so šele sedaj po mrtvu našli v stanovanju v Smartnu pri Beljaku 80letno Terezijo Gunče. Živila je popolnoma samotarsko, ter razum sorodnikov ni nikogar pustila v sobo. Umrla je na otprenju sreca. — Dne 2. novembra so našli na gozdu pri Beljaku telo nekega starega možkega, kjer je že, kar so znaki kazali, čez dva meseca na prostem ležalo. Telo so šele sedaj po mrtvu našli v stanovanju v Smartnu pri Beljaku 80letno Terezijo Gunče. Živila je popoln

Rodina Polaneških.

Roman, poljski spisal H. Sienkiewicz, poslovenil Podravski.

DRUGA KNJIGA

(Nadaljevanje.)

"Kaj še? To utegne biti klepetanje."

"Lahko je pa tudi res. Živi baje Ameriki. Pismo sem prejel, ko je bila gospa Kraslavska takoj. Nisem ji rekel ničesar, toda čez nekaj časa, ko je pregledal te slike takoj in me jela zraščevali tudi po bližnjih rodinskih razmerah, sem jo vprašal nasprotno jaz, ali je že dolgo voda. Odgovorila mi je na to: "Že svet hčerko sami na svetu devet let, toda so to otočne dogodbe, o katerih nečem govoriti danes. Glej, odgovorila mi naravnost, kdaj ji je mož umrl."

"A kako se postavi proti temu?"

"Mislim si, ako živi oče, da mora biti tak individuum, ki se ne govor o njem, in da utegnejo to biti res otočne dogodbe."

"Pa bi bila ta tajnost že davno prisla na dan."

"Te ženski sta živeli več let in tujini. Kdo ve? Sicer pa to ne razdare mojih načrtov. Ako živi gospod Kraslavska v Ameriki ter ne pride sem, mora imeti dobre razloge; tedaj ostane stvar tako, kakor bi ga ne bilo. Sedava, sedaj se že tolazim z nado, da se morda poroka uresniči, zakaj mislim si, da stavlja ljudje, ako morajo kaj prikrivati, manjše zahteve."

"Odpusti mi mojo radovnost," reče Polaneški, jemaja klubok, "toda meni gre tu za moj denar; ali več zanesljivo, da imata te ženski denar?"

"Odgovarjam ti odkrito: Zdi se mi, da ga imata mnogo, vendar pa stavljam na kartu, ki je še nekoliko prikrita. Verjetno je, da imata precej gotovine. Mati mi je dejala večkrat, da njeni hčerki ni treba iskati imovine pri možu. Videl sem želesno blagajno. Hijo imata veliko. Poznam skoro vse žide in nežide v Varšavi, ki posojajo denar, in vem za gotovo, da nista nikomur dolžni niti beliča. Kakor sam več, imata lepo viho nedaleč od Bigelovih. Ob kapitalu ne živita, za to sta prepametni."

"Ali pravega števila ne pozna?"

"Izkusal sem pozovljivati, toda od daleč. Ker se moje razmere z njima niso bile pretrdne, nisem mogel siliti vanj. Dali sta mi razumeti, da imata okoli dvestočisto rubljev in nekaj celo več."

Polaneški se poslovni. Stopajoč k Plavickima, si je mislil:

"To je vse nekaka tajnost, to so nekaki obliki, to je nekakšen riziko. Rajši imam Marico."

Pole ure pozneje sta se odpeljala z Marico na pokopališče k Litki. Dan je bil topel kakor sponpladi, toda oblačen; mesto je bilo videti mračeno in umazano. Sneg, ki se je tajjal na pokopališču, je padal v debelih ploščah na tla z grobom ter odkrival žolti travo, že na pol zgnilo. S prečne na križih in z brezlistnimi drevesnimi veji so padale debele kapljice, ki jih je časih dih toplega vetra metal Polaneškemu in Marici v obraz. Ta pih ju je tudi oviral pri hoji; zato je moral Marica svojo skunjko spraviti v svitek. Napold sta obstala pri Litkinem grobu.

A tu je bilo vse mokro, vlažno, tožno, šele na pol prost roga. Nikakor se nista mogla sproprizazniti z mislio, da leži dete, tako ljubko in ljubljeno, ki sta bila nekoč tako skrbela zanje, sedaj v tej vlažni, obokani gomili. "Morda je to vse prirodno," si je mislil Polaneški, "toda s smrto se ni mogoče sproprizazniti." In res je bilo temi tako. Kadarkoli je pršel k Litki, se je vračal s pokopališčem z nepremagljivim odporom, s strastnim protestom v duši. Te misli so ga jelo mučili tudi sedaj; zdelo se mu je naravnost strašno, ljubiti Litko in mirno sprejemati na znanje to, da leži ondi, vsa črna in razpadajoča. "Ne smem hoditi semkaj," si je dejal, "zakaj tu se le razvzemljem, izgubljam glavo in trdno podstavo za življene." Pred vsem drugim pa se je mislil. Ako ni mogoče ne misliti na smrt, je takisto nemogoče kaj iznajti, in zato je vse, kar se pojavi v glavi o smerti, obenem obupno in plitvo, ogoljeno in običajno, dokler človek ne iztegne roke po veri sami. "Meni je tu za nekaj več, nego samo za ekstremno in lahko si odgovorim le s splošnim stankom: Pravi circulus vitiosus!" In to je bilo tudi res. Ako si je na primer mislil, da se ob prvem spominu na smrt izpremlji vse v dim, in ako je čutil, da je, žal, temu tako, je takisto čutil, da je že na tisoči ljudi pred njim despolo do te predstave in da nihče ni dobil v njej niti tolaže, da, niti takšne pomiritve, kakršno ima človek, ki je spoznal resnico. Vse, kar si je mogel reči, je bilo obenem grozno in plitvo. Lahko je umel, da je vse človeško življene, občina zgodovina, vsa filozofija prav-

zaprav le neprestan, obopen, povsem zaveden, a obenem neizmerno glup in brezpomemben boj s smrto, a to zato, ker se ve že izpostek, da bo izgubljen. Toda takšno pojmovanje mu ni moglo prinesi niti olajšave, ker je bilo le potrdilo novih zmed. Ako je edini smoter vsega človeškega napora življene in edina posledica smrt, tedaj je to brezmejen nezmysel, ki bi ga izkratka ne bilo mogoče dopustiti, ko ne bi bilo one gnušne in neumisljene istinitosti, ki izpreminja živeča in jubilenu bitja v gnilovu.

Polaneški se je po vsakem posetu na pokopališče zastrupil s podobnimi mislimi. Danes na vožnji si je mislil, da ga Maričina navzočnost resi teh misli, ali zgolj se je ravno narobe. Smrt Litkinja, ki je bila preigrala v njem zaupanje v zmisel življene, in hravstvena njegova prikladnost sta izpodkopalni v njem tudi to prvo, nekdanjo ljubezen do Marije, tako naivno in prosti vsakega droma; sedaj pa, ko je stal skupno z Marico ob Litkinem grobu, ko se je ta smrt, ki je pričenjala biti le še spomin, izpremenila v skoro nekaj genotnega, se je iznova očajilo jeno strepeno vplivanje. Iznova se mu je zdelo, da je vse življene, takisto ljubezen, le blodnja, da so koraki življene nekaj praznega in ničnega. Ako ni izvun življene, niti razuma, niti usmiljenosti — čemu se truditi, čemu ljubiti, čemu se ženiti? Morda zato, da bi človek imel otroke, se navezel nanje z vsako kapljico krvi in potem gledal brez sveta, kako jih ona slepa, glupa, omračujejoča in brutalna moč davi kakor volk jagnjeta — ter zahajal na njih grob z misijo, da gnejuje v tej temi in vlagi. Zakaj Litka že leži ondi?

Cudovito tožni dan je še povečaval brdikost teh občutkov. Časih, za prejšnji posetot se jo zdelo Polanešku pokopališče nekaka velika ničnost, kjer se raztopi življene, kjer se pa tudi raztopo vsakrsne miske v nečem neizmerno uspavajočem. A danes v njem ni bilo miru. Snežne plasti so se usipale z dreves in grobov, na mokrilih drevesih so se prepirale krovajoče vrane. Nagel in močan veter je metal vodenje kapljice, utrgane z vej, in ko jih je preganjal, je napravil nekakšno obupno gonjo med nepremičnimi kamenitimi in malomarnimi križi.

V tem je Marica nehalo moliti in rekla z glasom, s kakršnim se govor na pokopališčih:

"Sedaj mora njeni duši bivati med nama."

Polaneški ji ni odgovoril ničesar, nego si je domisli pred vsem drugim, da sta on in Marica kakor dvoje bitij iz dveh posebnih svetov, in nadalje, da bi imeli vsi njegovi duševni razponi, aki bi bilo le košček resnice v tem, kar govorja ona, manjšo ceno nešnega, ki se mu topi pod nogami. Bilo bi, je dejal sam sebi, zgolj umiranje, bila bi pokopališča, in smrti niti ne bilo.

Marica je jela sedaj pokladati na grob vence iz suhega evjetja, ki sta jih bila kupila pred pokopališčem, on pa si je mislil hitro, več z občutki nezagon:

"V mojem svetu ni odgovora na nič, to so le brozge, ki se vale v prepast."

In prišlo mu je na misel: Ce bi takšni pojmi o smrti kakršne je imela Marica, ne izvirali iz vere, ali že bi bili docela neznani in bi jih neprizakovano postavil kak filozof kot hipotezo, bi to hipotezo spoznali za najgenialnejšo izmed genijalnih, ker osvetljuje vse, daje odgovor na vse, osvetljuje ne le življene, nego tudi smrt, ki je tema. Ljudstvo bi kar pokleknilo od čudenja pred takšnim modrijanom in takšno naučno teorijo.

Vendar pa je čutil, da je bilo nekaj na Litki med njima. Ona sama je razpadala v prah, toda nekaj jo je preživel: ostali so nekakšni valčki njenega duha, njene volje, njenih čutov. To pa zato, ker se je bil zblizał z Marico, ker sta bila zaročena, ker sta stala sedaj ob Litkinem grobu, ker se združita, ker pojeda po istih potih v življenu, da bosta imela otroke, ki bodo zopet živel, se ljubili in množili — kaj je bilo to drugega negoli takšen val, ki je dospel iz tega deteta, ter mogel iti in iti v brezkončnost, kačoč se v tej brezsmerni verigi prikazov. Kako je torej treba razmeti, da bi iz umrljivega bitja prisia neumrljiva in brezkončna energija? Marica je v preprostosti svoje veje dobitila odgovor, ne pa Polaneški:

A vendor je mislila Marica prav. Litka je bila med njima. Polaneška je izprestrela sedaj po glavi nejasno in pristno, neizrazno mnenje, da jo morda vse, kar človek misli v življenu, vse, kar hoče, vse, kar se zatoči, takšna snov, se stokrat tanja od etra. Ni je moči prijeti, toda iz nje nastane nekakšno nadzemsko bitje, ki se zaveda in je ali večno ali pa se preraja v bitje čimdalje popolnejše, subtilnejše, do brezkončnosti. In zdelo se mu je, da se atomi misli in občutkov morejo skupljati v posebno enoto, prav zato, ker prihajajo iz istih morgan ali istega sreca, ker se

Vedno pri rokah.

Zdravnik je mogoče daleč od Vas, toda ako imate doma staro in vredno nemško domače zdravilo

Dr. RICHTERJEV

Sidro Pain Expeller,

zamorete se vedno boriti tudi proti hrbtu. Ona ima 35 letni rekord svojega vspcha.
Brez varnostne znamke
25 in 50 centov.

F. AD. RICHTER & Co.

213 Pearl St. New York.

si sorodni in zato tež drug k drugemu iz onega tajostnega vzroka, iz katerega se družijo tudi fizični elementi, da naposled naredi fizično enoto. Sedaj ni utegnil premišljati o tem, toda zdelo se mu je, da je v zavesi, ki jo imata pred očmi, nastala nekakšna drobna odpirina. Utegnilo se je izkazati kot laž, toda takrat, ko je čutil, da je Litka med njima, si je mislil, da je njena navzočnost na ta način le navidezna.

V tem se je vršil nekaj pogreb, zanj, ki v zvoniku sred pokopališča so jeli zvoniti. Polaneški je podal Mariči roko, in odšla sta k vratom. Spomača dejala Marica, misleča očividno se dalje na Litko:

"Sedaj sem dočela prepričana, da bova srečna."

(Dalje prihodnjič.)

POZOR SLOVENI IN HEVATI

Podpisani priporočam vsem potujom rojakom v Chicagi, Ill., in okolicu svoj dobro urejeni

— SALOON —

Na razpolago imam tudi lepo kegjič. Točim vedno sveže in dobro Seip pivo, tako dobro domače vino in zvezne likere ter prodajam fine zvezne Postrežje solidna.

Prodajem tudi in preskrbujem paratne listke za vse prekomorske trte po izvirničenih Pošiljan denarjach.

— STOBERILO —

Dimnik: BESEDNJAK SLOVENSKEGA IN NEMŠKEGA JEZIKA 90c.

EVANGELIJ, vezan 50c.

GRUNDRASS DER SLOVENSCHEN SPRACHE, vezan \$1.25.

NARODNE PESMI. Zirovnik. Tri

KATEKIZEM mali 15c., veliki 40c.

NAŠ DOM. Zbirka povedi. Vsak

NEDOLŽNOST PREGAJANA IN POVELIČANA 20c.

NEZGODA NA PALAVANU 20c.

NIKOLAJ ZRINJSKI 20c.

ODKRITJE AMERIKE 40c.

PREGOVORI, PRILIKE, REKI, 30c.

PAVLICA 20c.

POD TURŠKIM JARMOM 20c.

POSLEDNI MOHIKANEC 20c.

PRAVLJICE (Majar) 20c.

PRI NEVIHTO 20c.

PRI SEVERNIIH SLOVANIIH 30c.

PRINC EVGEN 20c.

PRIPovedke 3 zvezki po 20c.

PRI VRBOVČEVEM GROGI 20c.

PRST BOŽJI 15c.

PRVA NEMŠKA VADNICA 35c.

PÖEZZIE F. Prešeren. Vezano 80c.

POEZZIE Vojanov-R. Majster. 60c.

REPOŠTEV 20c.

RINALDO RINALDINI 30c.

ROBINSON, vezan 60c.

ROBINSON CRUSOE 40c.

RODRIBSKA SREČA 40c.

RODRIBNA POLANEŠKIH, 3 zvezki \$2.50.

ROPARSKO ŽIVLJENJE 20c.

SANJSKE KNJIGE, velike, 30c.

SANJE V PODOBAH, male, 15c.

SENILJA 15c.

SITA, mala Hindostanka, 20c.

SKOZI ŠIRNO INDIJO 30c.

SLOVENSKI ŠALJIVEC, 2 zvezki

po 20c.

SPISJE 15c.

SPOMINSKI LISTI IZ AVSTRIJ

SKE ZGODOVINE 25c.

S PRESTOLA NA MORIŠČE 20c.

SREČOLOVEC 20c.

STANLEY V AFRIKI 20c.

STO BERIL ZA OTROKE 20c.

STO MAJHNIH PRIPOVEDK 25c.